

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸಿರಿ ಕನ್ನಡ

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ
ಹತ್ತನೆಯ ತರಗತಿ

೧೦೦

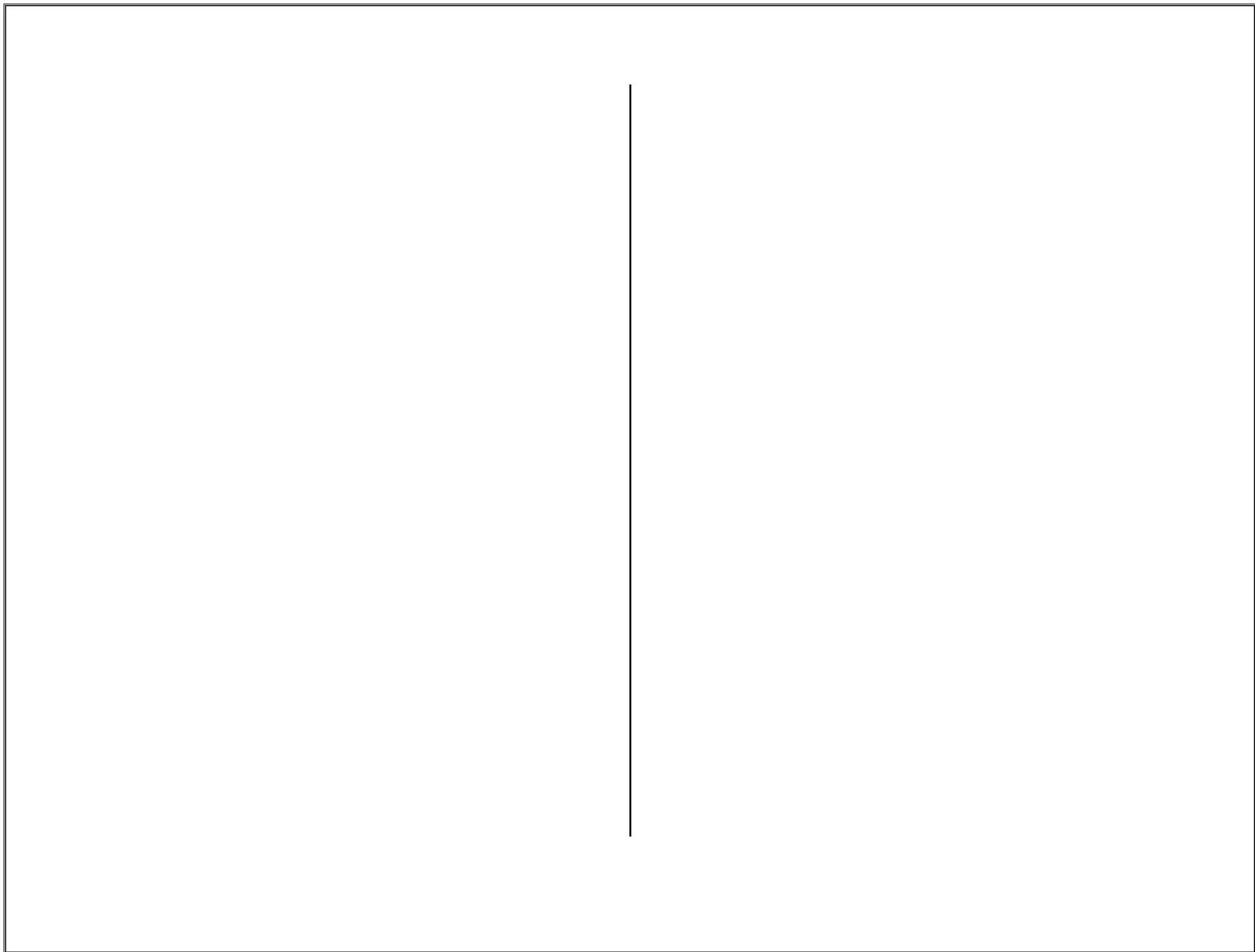
Free Supply

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
ನಂ. ೮, ೧೦೦ ಅಡಿ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ, ಬನಶಂಕರಿ ೩ ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೮೫

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ
ಕೇರ್‌ಗಲ್ಮಿ
ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು

ಪಾಠ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

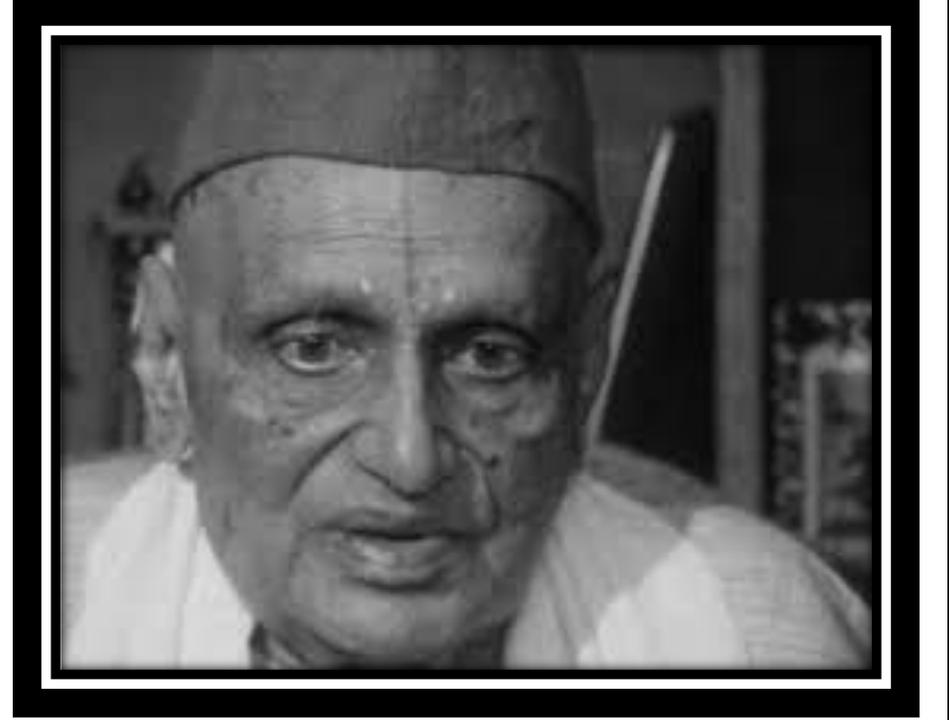
ಬಿ. ರವೀಶ್ ಕುಮಾರ್
ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು

ಗದ್ಯ ಪಾಠ 1.

ಶಬರಿ

ಪು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

ಪಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾರದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಗದ್ಯ- 1 ಶಬರಿ

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು:

(ಅ) ಆಕರಗ್ರಂಥ : ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕಗಳು ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿದ ಪು.ತಿ.ನ ವಿರಚಿತ 'ಶಬರಿ' ಗೀತನಾಟಕ.

(ಆ) ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ನಾಟಕ - ನಾಟಕದ ಪ್ರಕಾರಗಳು - ಏಕಾಂಕ ನಾಟಕಗಳು, ಗೀತನಾಟಕಗಳು, ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಗಳು - ನಾಟಕಕಾರರು.

(ಇ) ಕವಿ/ಲೇಖಕರು : ಪು.ತಿ.ನ. ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ.

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು

(ಅ) ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು : 1. ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆ

2. ರಾಮಾಯಣದ ಪಾತ್ರಗಳ ಪರಿಚಯ

(ಆ) ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :

1. ಮತಂಗಾಶ್ರಮ - ಶಬರಿಯ ಪರಿಚಯ - ರಾಮನಿಗಾಗಿ ಶಬರಿಯ ಹಂಬಲ.
2. ಶೋಕತಪ್ತರಾದ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ ವಿಲಾಪ - ಸಾಂತ್ವನ - ಶಬರಿಯ ದರ್ಶನ.
3. ಶಬರಿಗೆ ರಾಮನ ದರ್ಶನದ ಹಂಬಲ - ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಂದ ಆಶ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ.
4. ರಾಮನ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶಬರಿಯ ಸಿದ್ಧತೆ - ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಂದ ಶಬರಿಯ ದರ್ಶನ.
5. ಶಬರಿಯಿಂದ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ ಶಬರಿಯ ಸುಖದ ನರ್ತನ.
6. ಶಬರಿಗೆ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಆತಿಥ್ಯದ ಸಂತಸ - ಸಿದ್ಧರ ಮಾತಿನ ನೆನಪು.
7. ಶಬರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವತವಕ - ಶಬರಿಯ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶ.
8. ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ಶಬರಿಯ ತಪೋನಿಷ್ಠೆಯ ಅರಿವು-ಗುಣಗಾನ-ಸೀತೆ ನೆನಪು.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು.

(ಅ) ಭಾಷಾಕೌಶಲಗಳು :

1. ಆಲಿಸುವುದು :- ಗೀತನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
2. ಮಾತನಾಡುವುದು :- ಗೀತನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.
3. ಓದುವುದು :- ಗೀತನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸ್ವರಭಾರದೊಡನೆ ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

4. ಬರೆಯುವುದು :- ಗೀತನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳ ರಚಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1. ವರ್ಣಮಾಲೆ - ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ - ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.
2. ಕನ್ನಡ ಅಂಕಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತಾರೆ.
3. ಪ್ರಬಂಧ-ಪ್ರಕಾರಗಳು-ರಚನಾವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಮೌಲ್ಯಗಳು :- ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ, ಪ್ರೀತಿ, ಭಕ್ತಿ, ಸಮರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವ, ಸರಳತೆ, ಸಜ್ಜನಿಕೆ, ಮೃದುವಚನ, ಮುಗ್ಧತೆ, ಕರುಣೆ.

(ಆ) ಸಂದೇಶಗಳು :- ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿಸಾಧ್ಯ, ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ:

1. ಶಬರಿ ಪದ್ಯ- ವಿ.ಸೀ. 2. ರಾಮಾಯಣ ವಚನ ಚಂದ್ರಿಕೆ-ದೇ.ಜ.ಗೌ
3. ಜನಪ್ರಿಯ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣ- ಕುವೆಂಪು
4. ಕಿಸಾಗೋತಮಿ ಗೀತನಾಟಕ - ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ
5. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೋಶ 6. ನಿಘಂಟು.

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು:

1. ಶಬರಿ ಆಶ್ರಮದ ಚಿತ್ರ 2. ಶಬರಿ ಪದ್ಯ- ವಿ.ಸೀ.
3. ಶಬರಿ ಪಾತ್ರ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭದ ವೀಡಿಯೋ ಚಿತ್ರ.
4. ಪು.ತಿ.ನ ರವರ ಭಾವಚಿತ್ರ
5. ಪು.ತಿ.ನ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ವೀಡಿಯೋ ಚಿತ್ರ
6. ಪು.ತಿ.ನ ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ

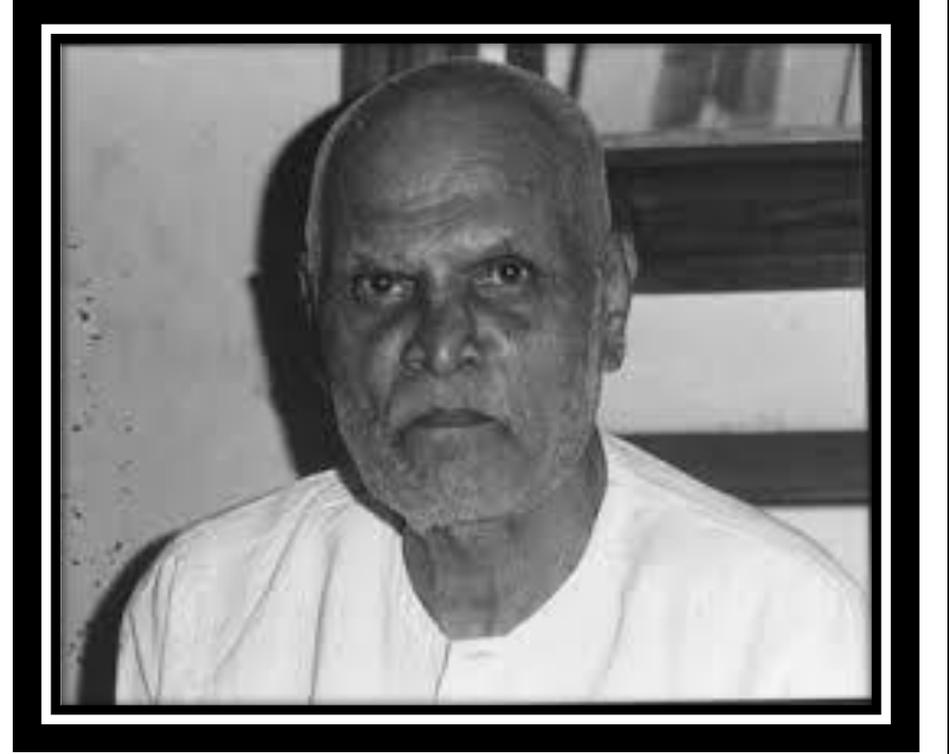
8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

1. ನಾಟಕದ ಪ್ರದರ್ಶನ (ಗೀತನಾಟಕ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ)
2. ನಾಟಕವನ್ನು ಗದ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.
3. ಶಬರಿಯ ಪಾತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
4. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗೀತನಾಟಕಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಓದುವುದು.

ಗದ್ಯ ಪಾಠ 2.

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು

ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಪಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಗದ್ಯ 2. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು:

(ಅ) ಆಕರಗ್ರಂಥ : ಲೇಖಕರಾದ ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ರಚಿಸಿದ 'ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು' ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ.

(ಆ) ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ

(ಇ) ಕವಿ/ಲೇಖಕರು : ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ.

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು

(ಅ) ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು : ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರವರ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ಭೇಟಿಯ ಸಂದರ್ಭ.

(ಆ) ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :

1. ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ಅರಿವಿನ ಮಹತ್ವ - ವಿದ್ಯುತ್ ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಅವಗಡ.
2. ವಿದ್ಯುತ್ ಒಲೆಯ ಅವಗಡದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹುಡುಕಾಟ - ಹೆಂಡತಿಯ ಸಲಹೆ - ಶಾಲೆಗೆ ಭೇಟಿ.
3. ಗೊರೂರು ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವೇಷಭೂಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿದ ವಿವರಣೆ.
4. ಶಾಲೆಗೆ ಗೊರೂರು ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯ ಆಗಮನ - ವಿದ್ಯುತ್ ಒಲೆಯ ಅವಗಡದ ಪರಿಹಾರ - ಗೊರೂರು ಅವರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರಂಜಿಸಿದ್ದು.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು.

(ಅ) ಭಾಷಾಕೌಶಲಗಳು :

1. ಆಲಿಸುವುದು :- ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
2. ಮಾತನಾಡುವುದು :- ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.
3. ಓದುವುದು :- ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವರಭಾರದೊಡನೆ ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
4. ಬರೆಯುವುದು :- ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳ ರಚಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1. ಸಂಧಿಗಳು - ಸಂಧಿ ಪ್ರಕಾರಗಳು.

2. ದ್ವಿರುಕ್ತಿಗಳು - ಜೋಡುನುಡಿಗಳು.

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಮೌಲ್ಯಗಳು :- ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೋಲವು, ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನ, ಕುತೂಹಲ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ, ಸರಳತೆ.

(ಆ) ಸಂದೇಶಗಳು :- ದೇಶ ಸುತ್ತು ; ಕೋಶ ಓದು.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ:

1. 'ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು' ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ - ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್.
2. 'ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ' - ಡಾ. ಪ್ರಭುಶಂಕರ
3. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೋಶ
4. ನಿಘಂಟು.

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು:

1. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ.
2. ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಪಟ
3. ಪ್ರಪಂಚ ಭೂಪಟ.
4. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಪಟ.
5. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ವೀಡಿಯೋ ಚಿತ್ರ.

8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ತಾವು ನೋಡಿದ ಸ್ಥಳ / ಮಾಡಿದ ಪ್ರವಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರಚನೆ.
2. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಸುವುದು.
3. 'ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು' ಕೃತಿಯ ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ, ವಿವರಣೆ ನೀಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

ಗದ್ಯ ಪಾಠ 3.

ಜೀವನದೃಷ್ಟಿ

ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕ್

ಪಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಗದ್ಯ 3. ಜೀವನದೃಷ್ಟಿ
2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು:
  - (ಅ) ಆಕರಗ್ರಂಥ : ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕ್ ಅವರ 'ಜೀವನ ಪಾಠಗಳು' ಕೃತಿ.
  - (ಆ) ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯ - ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳು.
  - (ಇ) ಕವಿ/ಲೇಖಕರು : ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕ್ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ.
3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು
  - (ಅ) ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು : ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕ್ ಅವರ 'ಜೀವನ ಪಾಠಗಳು' ಕೃತಿ ರಚನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು.
  - (ಆ) ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :
    1. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು - ಅಂತರ್ಜೀವಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು.
    2. ಕಲೋಪಾಸಕನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ನುಡಿ - ಅಂತರ್ಜೀವಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ - ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ರತ್ನಪಾಠ.
    3. ಸಾಧಕನ ಕರ್ತವ್ಯ - ಸಮ್ಯಕ್ ದರ್ಶನದ ಸಮತೂಕದ ಜೀವನದ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳು.
    4. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅನ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಗಳ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸಮ್ಮಿಲನದ ಆವಶ್ಯಕತೆ.
4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು.
  - (ಅ) ಭಾಷಾಕೌಶಲಗಳು :
    1. ಆಲಿಸುವುದು :- ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
    2. ಮಾತನಾಡುವುದು :- ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.
    3. ಓದುವುದು :- ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸ್ವರಭಾರದೊಡನೆ ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
    4. ಬರೆಯುವುದು :- ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

- (ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
- (ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.
- (ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-
  1. ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು - ಕಾಲರೂಪಗಳು - ಕಾಲಪಲ್ಲಟ.
  2. ಪತ್ರಲೇಖನ - ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರಗಳು.
5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :
  - (ಅ) ಮೌಲ್ಯಗಳು :- ಸಂಘಜೀವನ - ಸಹೋದರತೆ - ಸಮಾನತೆ - ಶಿಸ್ತು - ನೈತಿಕತೆ - ಸರಳತೆ.
  - (ಆ) ಸಂದೇಶಗಳು :- ತನ್ನಂತೆ ಪರರೆಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ:
  1. 'ಜೀವನಪಾಠಗಳು' ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್.
  2. 'ಬದುಕಲು ಕಲಿಯಿರಿ' ಸ್ವಾಮಿ ಜಗದಾತ್ಮಾನಂದ.
  3. 'ಓ ಮನಸ್ಸೇ ರಿಲ್ಯಾನ್ಸ್ ಪ್ಲೀಸ್' ಸ್ವಾಮಿ ಸುಖಬೋಧಾನಂದ
7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು:
  1. ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ.
  2. ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಪಟ
  3. ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್ ಅವರ ಬಗೆಗಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರ.
  4. ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್ ಅವರ ಲಭ್ಯ ಕೃತಿಗಳು.
  5. ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು
  6. ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ.
8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
  1. ವೈಚಾರಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ - ಓದು.
  2. ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್ ಅವರ ಬದುಕು ಬರೆಹದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ.

ಗದ್ಯ ಪಾಠ 4.

ಧರ್ಮಸಮದೃಷ್ಟಿ

ಶಾಸನ

ಆಕರಗ್ರಂಥ :

ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ. ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ' ಕೃತಿ

ಪಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಗದ್ಯ 4. ಧರ್ಮಸಮದೃಷ್ಟಿ
2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು:
  - (ಅ) ಆಕರಗ್ರಂಥ : ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ. ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ' ಕೃತಿ.
  - (ಆ) ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯ
  - (ಇ) ಕವಿ/ಲೇಖಕರು :
3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು
  - (ಅ) ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು : ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸ ವೀರಬುಕ್ಕರಾಯನ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಶಾಸನ ರಚನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು.
  - (ಆ) ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :
    1. ಯತಿರಾಜರಾದ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ
    2. ಬುಕ್ಕರಾಯನಿಗೆ ಜೈನಧರ್ಮಿಯರು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡ ಸಮಸ್ಯೆ - ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕೈಗೊಂಡಕ್ರಮ.
    3. ಬುಕ್ಕರಾಯನು ವೈಷ್ಣವರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ಕಟ್ಟಳೆ - ಕಟ್ಟಳೆ ಮೀರಿದರೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮ.
4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು.
  - (ಅ) ಭಾಷಾಕೌಶಲಗಳು :
    1. ಆಲಿಸುವುದು :- ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
    2. ಮಾತನಾಡುವುದು :- ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.
    3. ಓದುವುದು :- ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವರಭಾರದೊಡನೆ ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
    4. ಬರೆಯುವುದು :- ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

- (ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
- (ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.
- (ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-
  1. ಲೇಖನಚಿಹ್ನೆಗಳ ಪರಿಚಯ.
  2. ವಾಕ್ಯಗಳು - ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು
5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :
  - (ಅ) ಮೌಲ್ಯಗಳು :- ಜಾತ್ಯತೀತತೆ, ಸಂಘಜೀವನ - ಸಹೋದರತೆ - ಸಮಾನತೆ - ಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯತೆ - ಹೊಂದಾಣಿಕೆ - ಧರ್ಮನಿರಪೇಕ್ಷತೆ - ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅರಿವು.
  - (ಆ) ಸಂದೇಶಗಳು :- ಕೂಡಿ ಬಾಳಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖ. ಸರಸ ಜನನ, ವಿರಸ ಮರಣ, ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ.
6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ:
  1. ಬುಕ್ಕರಾಯನ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಶಾಸನ.
  2. 'ನಮ್ಮ ಬಾವುಟ' - ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ.
  3. ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಂ. ಎ. (ಕನ್ನಡ) ತರಗತಿಯ ಸಿದ್ಧಪಾಠಗಳು.
7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು:
  1. ಬುಕ್ಕರಾಯನ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ಶಾಸನದ ಛಾಯಾಪ್ರತಿ.
  2. ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಪಟ
  3. ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಭೂಪಟ.
  4. ಶಾಸನಗಳ ವೀಡಿಯೋ ಚಿತ್ರ.
  5. ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು
  6. ವಿವಿಧ ಶಾಸನಗಳ ಚಿತ್ರಪಟ
8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
  1. ಶಾಸನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ - ಓದು.
  2. ಶಾಸನವನ್ನು ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಗದ್ಯ ಪಾಠ 5.

ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ

ಡಾ. ಡಿ. ಎಸ್. ಜಯಪ್ಪಗೌಡ

ಪಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಗದ್ಯ 5. ಭಾಗ್ಯಶಿಲ್ಪಿ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಆಕರ ಗ್ರಂಥ : ದಿವಾನ್ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗಳು.

ಆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ಜೀವನ ಚಿತ್ರಣ (ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ)

ಇ. ಕವಿ/ಲೇಖಕ : ಡಿ. ಎಸ್. ಜಯಪ್ಪಗೌಡ

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು :

1. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಜನ್ಮಶತಮಾನೋತ್ಸವ.
2. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಜನನ- ಬಾಲ್ಯ - ಶಿಕ್ಷಣ.
3. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಎಂಜಿನಿಯರಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ, ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸ - ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಗರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ.
4. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಎಂಜಿನಿಯರಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಹಾಗೂ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ.
5. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಿವಾನರಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ.
6. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸಂದ ಗೌರವ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳು, ಅವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಆಚರಿಸುವ ಎಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ದಿನ.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು:

1. ಆಲಿಸುವುದು : ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
2. ಮಾತನಾಡುವುದು : ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.
3. ಓದುವುದು : ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
4. ಬರೆಯುವುದು : ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆ. ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು : ಹೊಸಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇ. ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ : ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ : 1. ಸಮಾಸಗಳು - ವಿಧಗಳು

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಮೌಲ್ಯಗಳು : ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ, ದಕ್ಷತೆ, ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಭಲವಂತಿಕೆ, ಸಮಾನತೆ, ಸಹಕಾರ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ.

ಆ. ಸಂದೇಶಗಳು :

- * ಸಾಧಕನಾದವನಿಗೆ ಸಾಧನೆಯೊಂದು ಗಗನಕುಸುಮವಲ್ಲ.
- * ಸಾಧಕನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ.
- * ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಗೌರವ ತಾನೇ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ :

1. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ಬರೆದಿರುವ ಕೃತಿಗಳು.
2. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಹಾಡುಗಳು.
3. ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು :

1. ಡಿ. ಎಸ್. ಜಯಪ್ಪಗೌಡ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ
2. ಡಿ. ಎಸ್. ಜಯಪ್ಪಗೌಡ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ 'ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳು' ಕೃತಿ.
3. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ.
4. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ.

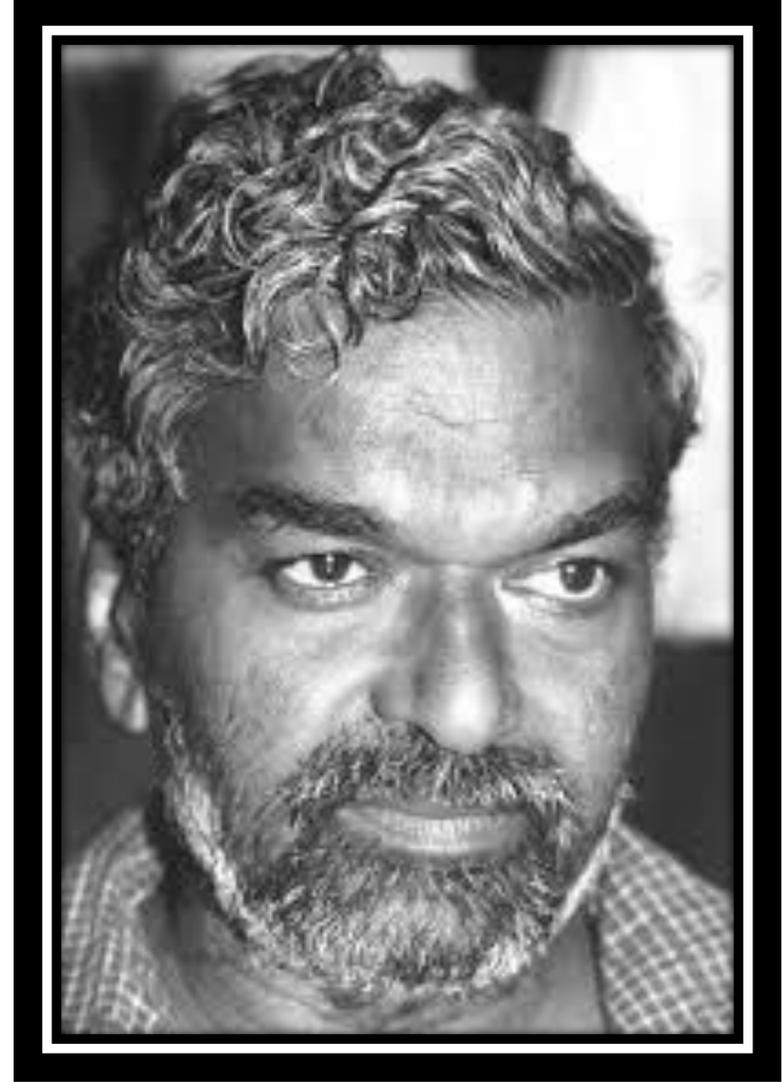
8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

1. ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ಬರೆದಿರುವ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಓದುವುದು.
2. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ವಿವಿಧ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳ ಆಲ್ಬಂ ತಯಾರಿಸುವುದು.
3. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ರಚಿಸುವುದು.

ಗದ್ಯ ಪಾಠ 6.

ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ

ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ

ಪಾಠ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಗದ್ಯ 6. 'ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ'

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಆಕರ ಗ್ರಂಥ : ದೇವನೂರು ಮಹದೇವ ವಿರಚಿತ 'ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ'

ಆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ವೈಚಾರಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಇ. ಕವಿ/ಲೇಖಕ : ದೇವನೂರು ಮಹದೇವ ರವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು:

ಅ. ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು :

1. ವೈಚಾರಿಕತೆ ತೀವ್ರವಾದ ಸಂದರ್ಭ.

2. ಮೌಢ್ಯದ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದ ಮಹನೀಯರು.

3. ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವ ರೀತಿ.

ಆ. ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

1. ಮಂಚಮ್ಮ ದೇವಿ ಮನೆಮಂಚಮ್ಮಳಾದ ಬಗೆ - ದೇವನೂರರ ದೇವರ ಕಲ್ಪನೆ
2. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಡೆಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ -ಸತ್ಯ ಸಮಾನತೆಯೆಡೆಗೆ ನಡೆದ ಮಹನೀಯರುಗಳು.

3. ಬುದ್ಧನ ಕಾರುಣ್ಯ ದೇವನೂರರ ಮನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಬಗೆ - ಸಮಷ್ಟಿ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು:

1. ಆಲಿಸುವುದು : ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
2. ಮಾತನಾಡುವುದು : ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.
3. ಓದುವುದು : ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
4. ಬರೆಯುವುದು : ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1. ತದ್ಧಿತಾಂತಗಳು - ಪ್ರಕಾರಗಳು

2. ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಮೌಲ್ಯಗಳು : ಕರುಣೆ, ಸಮಾನತೆ, ಅಹಿಂಸೆ, ಸಾಮರಸ್ಯ, ಸಮಷ್ಟಿ ಜೀವನ, ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆ.

ಆ. ಸಂದೇಶಗಳು:

* ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳನ್ನು ಮರೆತಾಗ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಧ್ಯ.

* ಬದಲಾವಣೆ ಕೇವಲ ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲೂ ಆಗಬೇಕು.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ

1. ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ - ದೇವನೂರು ಮಹದೇವ.

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

1. ದೇವನೂರು ಮಹದೇವ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ

2. ದೇವನೂರು ಮಹದೇವ ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ಚಾರ್ಟ್

3. ದೇವನೂರರ ಲಭ್ಯ ಕೃತಿಗಳು

4. ಬುದ್ಧ, ಬಸವಣ್ಣ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ, ಗಾಂಧೀ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಐನ್‌ಸ್ಟೈನ್, ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್, ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರುಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರ.

5. ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಮಲೆಗಳ ಮದುಮಗಳು' ಕೃತಿ

8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

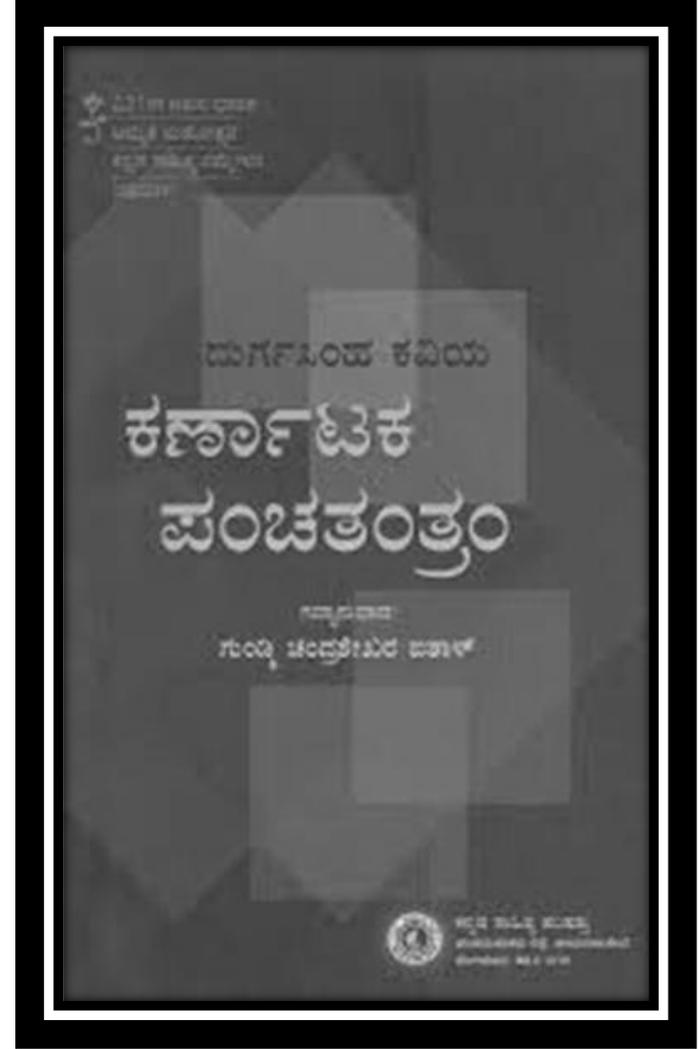
1. ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ

2. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಮೌಢ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ನಿವಾರಣೋಪಾಯ ಕ್ರಮಗಳು.

ಗದ್ಯ ಪಾಠ 7.

ವ್ಯಕ್ತಿಸೌಕರ್ಯ

ದುರ್ಗಸಿಂಹ

ಪಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಗದ್ಯ 7. ವೃಕ್ಷಸಾಕ್ಷಿ

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಆಕರ ಗ್ರಂಥ : ಕವಿ ದುರ್ಗಸಿಂಹ ವಿರಚಿತ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರಂ' ಕೃತಿ.

ಆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ಹಳಗನ್ನಡ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯ.

ಇ. ಕವಿ/ಲೇಖಕ : ಕವಿ ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು:

ಅ. ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು :

1. ಪಂಚತಂತ್ರ ಕಥೆಗಳ ರಚನಾ ಹಿನ್ನೆಲೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

2. ಪಂಚತಂತ್ರಗಳ ಪರಿಚಯ.

ಆ. ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

1. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯರಿಂದ ಹೊನ್ನನ್ನು ವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಳಿಡುವ ನಿರ್ಧಾರ - ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹೊನ್ನಿನ ಅಪಹರಣ - ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳತನದ ಆರೋಪ.

2. ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಭೇಟಿ - ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಆಗ್ರಹ.

3. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ಕಳ್ಳನೆಂದು ಸಾಧಿಸಲು ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ ತಂತ್ರೋಪಾಯ.

4. ವೃಕ್ಷಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ಕಳ್ಳನೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ - ತಾನೇ ಕಳ್ಳನೆಂದು ಒಪ್ಪಿದ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿತಂತ್ರ - ಅದರ ಪರಿಣಾಮ.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು:

1. ಆಲಿಸುವುದು : ಹಳಗನ್ನಡ ಚಂಪೂ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

2. ಮಾತನಾಡುವುದು : ಹಳಗನ್ನಡ ಚಂಪೂ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

3. ಓದುವುದು : ಹಳಗನ್ನಡ ಚಂಪೂ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

4. ಬರೆಯುವುದು : ಹಳಗನ್ನಡ ಚಂಪೂ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1. ರಳ, ಕುಳ, ಕ್ಷಳ ಅಕ್ಷರಗಳ ಪರಿಚಯ

2. ರೇಫ ಮತ್ತು ಶಕಟರೇಫಗಳ ಪರಿಚಯ

3. ಛಂದಸ್ಸು - ಗಣಗಳು - ಮಾತ್ರಾಗಣ - ಕಂದಪದ್ಯ - ಅಕ್ಷರ ಗಣ - ವೃತ್ತಗಳು

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಮೌಲ್ಯಗಳು : ಸತ್ಯ, ತ್ಯಾಗ, ನ್ಯಾಯಪರತೆ, ಬಲಿದಾನ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆ, ನಂಬಿಕೆ,

ಆ. ಸಂದೇಶಗಳು:

* ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹಾರಾಯ.

* ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ; ಸುಳ್ಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ

1. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರಂ' - ದುರ್ಗಸಿಂಹ

2. ತೆನಾಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಗಳು

3. ಅಕ್ಷರ್ - ಬೀರಬಲ್ಲರ ಕಥೆಗಳು

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಪಟ

2. ಹಳಗನ್ನಡ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಚಾರ್ಟ್

3. ಕಥೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಚಿತ್ರಗಳು

8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

1. ಕಥೆಯನ್ನು ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.

2. ಕಥೆಯನ್ನು ನಾಟಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ, ಅಭಿನಯಿಸುವುದು.

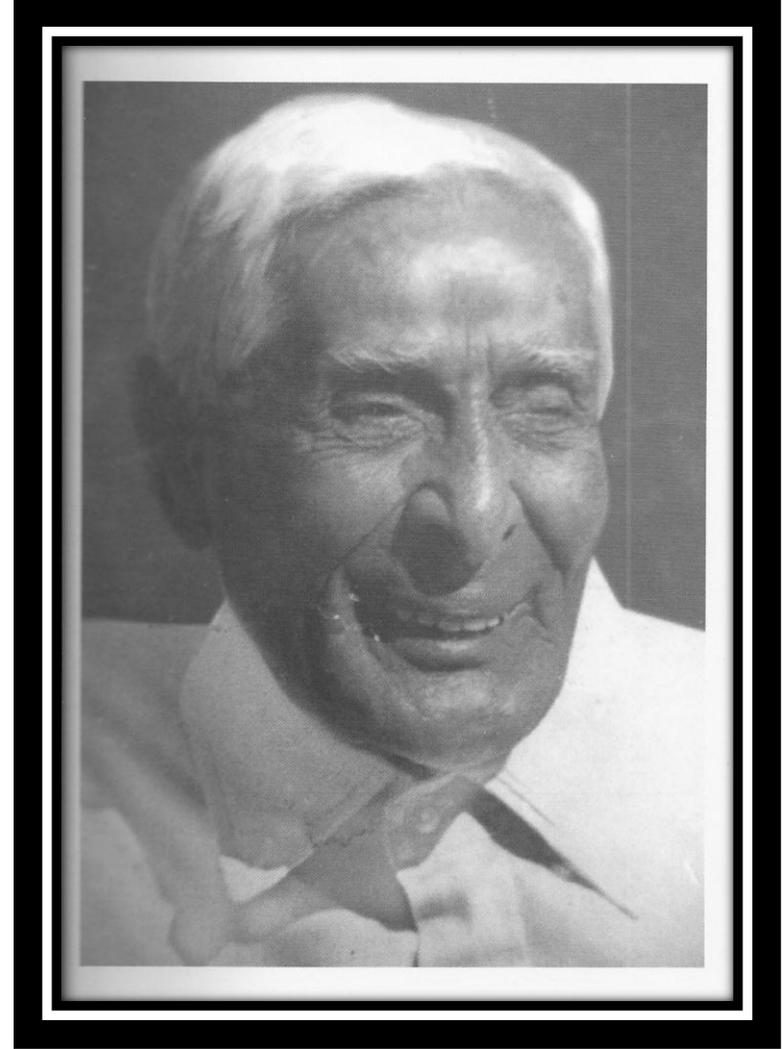
3. ಕಥೆಗಳ ರಚನೆ.

4. ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸುವುದು.

ಗದ್ಯ ಪಾಠ 8.

ವ್ಯಾಜ್ರಗೀತೆ

ಡಾ. ಎ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್

ಪಾಠ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಗದ್ಯ 8 : ವ್ಯಾಪ್ತಗೀತೆ

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಆಕರ ಗ್ರಂಥ : ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್ ವಿರಚಿತ 'ಸಮಗ್ರ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು'

ಆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು

ಇ. ಕವಿ/ಲೇಖಕ : ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್ ರವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು:

1. ಲೇಖಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯ ಧರ್ಮಮೀಮಾಂಸೆ - ಬಿರ್ದಿ ಪುಸ್ತಕ ಜೀವನದ ಆಧಾರವಲ್ಲ ಅವರ ರಾಜಭಕ್ತಿಯ ಲಾಂಛನ
2. ಇರಸಾಲಿಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಎದುರಾದ ಹುಲಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಭರತ ಖಂಡದ ಹುಲಿಗಳ ಧರ್ಮ
3. ಹುಲಿಗೆ ಶಾನುಭೋಗರ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭ - ಹುಲಿ ಅಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕದೆ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾದುದು - ಶಾನುಭೋಗರ ದೊಂಬರಾಟ
4. ಹುಲಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಾನುಭೋಗರು ಮಾಡಿದ ಉಪಾಯ - ಅದರ ಪರಿಣಾಮ
5. ಶಾನುಭೋಗರು ಹುಲಿಯಿಂದ ಬಚಾವಾದ ಬಗೆ - ಶಾನುಭೋಗರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಉತ್ತರ - ಬಿರ್ದಿ ಪುಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ಅಭಿಮಾನ.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು:

1. ಆಲಿಸುವುದು : ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
2. ಮಾತನಾಡುವುದು : ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.
3. ಓದುವುದು : ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
4. ಬರೆಯುವುದು : ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1 ನಾಮಪದ - ನಾಮಪದದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

2. ಕೃದಂತಗಳು - ಪ್ರಕಾರಗಳು

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಮೌಲ್ಯಗಳು : ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ, ನಿಷ್ಠೆ, ಸಹಕಾರ, ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆ .

ಆ. ಸಂದೇಶ :

* ಅಪಾಯ ಬಂದಾಗ ಉಪಾಯ ಮಾಡು.

* ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಯುಕ್ತಿ ಮೇಲು,

* ಉಪಾಯ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ :

1. ಸಮಗ್ರ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್

2. ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು - ಇತರೆ

3. ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು

4. ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥಗಳು

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು :

1. ಕವಿಯ ಲಭ್ಯ ಕೃತಿಗಳು

2. ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್‌ರವರ ಭಾವಚಿತ್ರ

3. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಭೂಪಟ

4. ಚಾರ್ಟ್‌ಗಳು

8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

1. ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್‌ರವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ

2. ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್‌ರವರ ಆಲ್ಪ ತಯಾರಿಕೆ

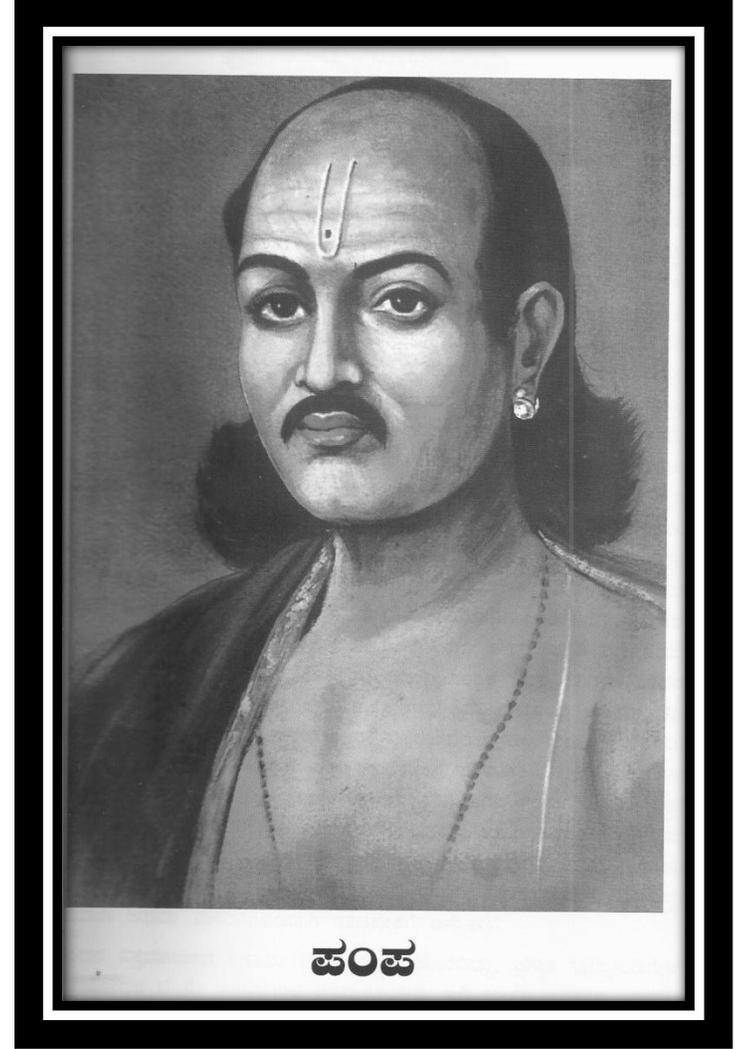
3. ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.

4. 'ಗೋವಿನ ಹಾಡು' ಪದ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಬರೆದು, ಅದನ್ನು ಗದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿಸುವುದು.

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 1.

ವಿಷ್ಣು ಸುಡಿಗೇಳೆ

ಆದಿ ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪ

ಪಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ :- ಪದ್ಯ- 1. ಎಮ್ಮನುಡಿಗೇಳೆ

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :-

(ಅ) ಆಕರಗ್ರಂಥ :- ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪ ವಿರಚಿತ "ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯಂ" ಸಂಪಾದನೆ - ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು

(ಆ) ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ :- ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು.

(ಇ) ಕವಿ/ಲೇಖಕರು :- ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪನ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು :-

(ಅ) ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು :- ಮಹಾಭಾರತದಕಥೆ - ಪಾತ್ರಗಳು

(ಆ) ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :-

1. ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಗೆ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ದುರ್ಮೋಧನನಿಂದ ಗೌರವ ಸಮರ್ಪಣೆ.

2. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ದುರ್ಮೋಧನನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹಿತನುಡಿ.

3. ಗಾಂಧಾರಿಯು ದುರ್ಮೋಧನನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಉಪದೇಶ.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :-

(ಅ) ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು :-

1. ಆಲಿಸುವುದು :- ಹಳಗನ್ನಡ ಪದ್ಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

2. ಮಾತನಾಡುವುದು :- ಹಳಗನ್ನಡ ಪದ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

3. ಓದುವುದು:- ಹಳಗನ್ನಡ ಪದ್ಯವನ್ನು ಪದ ವಿಭಾಗಮಾಡಿ ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

4. ಬರೆಯುವುದು:- ಹಳಗನ್ನಡ ಪದ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ). ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು:-

1. ಛಂದಸ್ಸು - ಪಾದ, ಪಾಸ, ಯತಿ, ಗಣ, ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

2. ಅಕ್ಷರಗಣ - ವೃತ್ತಗಳು - ಮತ್ತೇಭ ವಿಕ್ರೀಡಿತ, ಚಂಪಕಮಾಲಾ ವೃತ್ತಗಳ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

6. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು

(ಅ) ಮೌಲ್ಯಗಳು : ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಗೌರವ, ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ

(ಆ) ಸಂದೇಶಗಳು :

* ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು.

* ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಹಿರಿಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅಗತ್ಯ

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ:

1. ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯಂ- ತಿಳಿಗನ್ನಡ ಗದ್ಯಾನುವಾದ

- ಎಚ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶ ಮೂರ್ತಿ

2. ಪಂಪ ಭಾರತ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಅನುವಾದ - ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್

3. ಪಂಪ ಭಾರತ ಪಾತ್ರಗಳು - ಗಾಂಧಾರಿ, ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ, ದುರ್ಮೋಧನ.

4. ಪಂಪ ಭಾರತ ದೀಪಿಕೆ - ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿ

1. ಪಂಪನ ಭಾವಚಿತ್ರ (ಕಾಲ್ಪನಿಕ)

2. ಪಂಪನ ಕೃತಿಗಳ ಚಾರ್ಟ್

3. ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಚಾರ್ಟ್

4. ತತ್ಸಮ- ತದ್ಭವಗಳ ಚಾರ್ಟ್

5. ಸಂಧಿ ಪದಗಳ ಚಾರ್ಟ್

6. ಸಮಾಸಪದಗಳ ಚಾರ್ಟ್

7. ಪೂರಕ ಚಿತ್ರಗಳು

8. ಲಭ್ಯ ಡಿ.ವಿ.ಡಿ.ಗಳು

9. ಲಭ್ಯ ಕೃತಿಗಳು

8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:

1. ಹೊಸಗನ್ನಡರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆ.

2. ನಾಟಕವಾಗಿ ಬರೆಹ ಹಾಗೂ ಅಭಿನಯ.

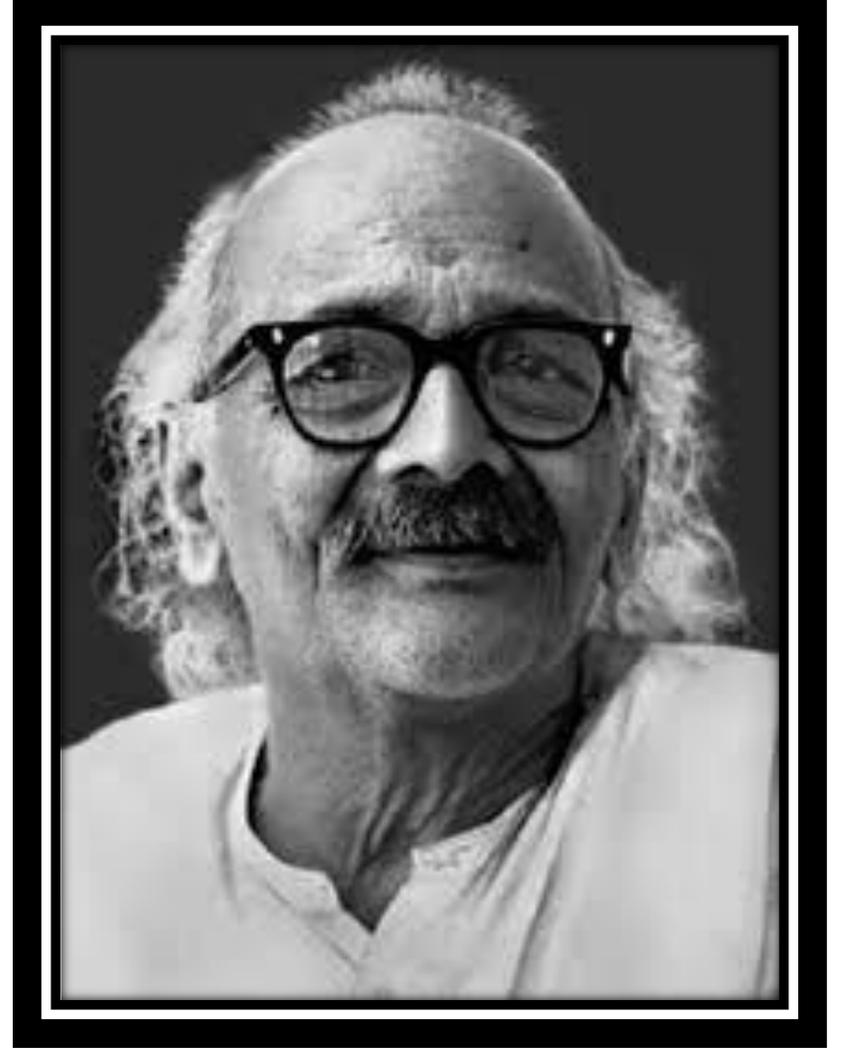
3. ಕಥಾರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದು.

4. ಪಾತ್ರಗಳ ಪರಿಚಯ.

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 2.

ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ

ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

ಪಾಠದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಪದ್ಯ 2. ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಆಕರಗ್ರಂಥ : ಕವಿ ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರ 'ಗರಿ' ಕವನ ಸಂಕಲನ

(ಆ) ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ಭಾವಗೀತೆಗಳು

(ಇ) ಕವಿ / ಲೇಖಕ : ಕವಿ ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ.

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು :

(ಅ) ಹಿನ್ನೆಲೆ : ಪ್ರಕೃತಿ - ಕಾಲದ ಮಹತ್ವ

(ಆ) ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :

(1) ಕಾಲವು ಚಲನಶೀಲ, ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕ, ಬಹುವೇಗ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಎಂಬ ವರ್ಣನೆ.

(2) ಕಾಲದ ಭೌತಿಕ ರೂಪವಾದ ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ, ಭವಿಷ್ಯತ್‌ಗಳ ವರ್ಣನೆ.

(3) ಕಾಲದ ದೃಷ್ಟಿ ವೈಶಾಲ್ಯತೆ ಮತ್ತು ತರತಮರಹಿತ ಸಮದೃಷ್ಟಿಯ ವರ್ಣನೆ.

(4) ಕಾಲಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಭೂಮಂಡಲದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ವರ್ಣನೆ.

(5) ಕಾಲಪಕ್ಷಿಯು ಯುಗಯುಗದಲ್ಲೂ ಜನರಿಗೆ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿ, ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಹರಸುವ ರೀತಿಯ ವರ್ಣನೆ.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು :

(1) ಆಲಿಸುವುದು : ಭಾವಗೀತೆಯನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ

(2) ಮಾತನಾಡುವುದು : ಭಾವಗೀತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

(3) ಓದುವುದು : ಭಾವಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

(4) ಬರೆಯುವುದು : ಭಾವಗೀತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1. ಅವ್ಯಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರಗಳು

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಮೌಲ್ಯಗಳು : ಚಲನಶೀಲತೆ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಸಮಯದ ಮಹತ್ವ, ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನೆ

(ಆ) ಸಂದೇಶಗಳು : ಚಲನಶೀಲತೆ ಜೀವಂತಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣ, ಕಾಲಗತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವ ಕೌಶಲ.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ :

(1) ಕಾಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಇತರ ಕವಿಗಳು ರಚಿಸಿರುವ ಕವಿತೆಗಳು

(2) 'ಗಂಟಿಯ ನೆಂಟಿನ ಓ ಗಡಿಯಾರ' ಕವನ

(3) 'ಕಾಲವಾಹಿನಿ' ಕವನ

(4) ಶಿಶುಗೀತಾಂಜಲಿ

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು :

(1) ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ

(2) ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರ ಬಗೆಗಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ

(3) ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರ ಲಭ್ಯಕೃತಿಗಳು

(4) ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ಚಾರ್ಟ್

(5) ಪ್ರಕೃತಿ ರಮ್ಯವಾದ ದೃಶ್ಯಗಳುಳ್ಳ ವಿ. ಸಿ. ಡಿ ಗಳು

8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

(1) ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಓದು.

(2) ಸ್ವತಂತ್ರ ಕವನಗಳ ರಚನೆ

(3) ಭಾವಗೀತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಓದು ಮತ್ತು ಗಾಯನ

(4) ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ

(5) ಭಾವಗೀತೆಯ ಭಾವಾರ್ಥ ರಚನೆ.

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 3.

ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು

ಜನಪದ ಲಾವಣಿ

ಪಾಠದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಪದ್ಯ 3. ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಆಕರಗ್ರಂಥ : ಡಾ. ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗಿಮಠ ಅವರ 'ಕನ್ನಡ ಜನಪದಗೀತೆಗಳು' ಕೃತಿ.

(ಆ) ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ

(ಇ) ಕವಿ / ಲೇಖಕ :

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು :

(ಅ) ಹಿನ್ನೆಲೆ : ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ.

(ಆ) ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :

(1) ಕುಂಪಣಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ ಹುಕುಂ - ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರ ವಿರೋಧ - ದಂಗೆ.

(2) ಕುಂಪಣಿ ಸೈನ್ಯದಿಂದ ಹಲಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ - ದಂಗೆಯ ಶಮನ - ಹೆಬಲಕ್ ಸಾಹೇಬನ ಬುದ್ಧಿಮಾತು.

(3) ಹೆಬಲಕ್‌ನ ಹತ್ಯೆ - ಕುಂಪಣಿ ಸೈನ್ಯದ ದಾಳಿ - ಬೇಡರ ಹೋರಾಟ - ಹಲಗಲಿಯ ನಾಶವಾದ ಬಗೆ.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು :

(1) ಆಲಿಸುವುದು : ಲಾವಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ

(2) ಮಾತನಾಡುವುದು : ಲಾವಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

(3) ಓದುವುದು : ಲಾವಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

(4) ಬರೆಯುವುದು : ಲಾವಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1. ಪದಗಳು - ಪದಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು - ದೇಶ್ಯ - ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಪದಗಳು.

2. ತತ್ವಮು - ತದ್ಭವಗಳು

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಮೌಲ್ಯಗಳು : ದೇಶಾಭಿಮಾನ, ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ, ಧೈರ್ಯ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪರತೆ.

(ಆ) ಸಂದೇಶಗಳು :

* ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ದಕ್ಕಿ ಬಂದಾಗ ಎದೆಗುಂದದೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕು.

* ದೇಶ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಹುತಾತ್ಮರಾಗುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ.

* ದೇಶ ಸೇವೆಯೇ ಈಶ ಸೇವೆ.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ :

1. ಪ್ಲೀಟರನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಲಾವಣಿಗಳು.

2. ಇತರೆ ಲಾವಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ - ಕುಮಾರರಾಮ - ವೀರ ಸಿಂಧೂರ ಲಕ್ಷ್ಮಣ - ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ - ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್.

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು :

1. ಕರ್ನಾಟಕದ ಭೂಪಟ.

2. ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳ ಪಟ.

3. 'ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು' ಪದ್ಯದ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆ.

8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

1. ಲಾವಣಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ - ಓದು.

2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲಾವಣಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.

3. ಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಸುವುದು.

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 4.

ವಚನ ಸೌರಭ

ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ

ಬಸವಣ್ಣ

ಪಾಠದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಪದ್ಯ 4. ವಚನ ಸೌರಭ.

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಆಕರಗ್ರಂಥ : * ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯನ ವಚನಗಳು

- ಸಂಪಾದಕರು ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ.

* ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ

- ಸಂಪಾದಕರು ಸಂ. ಶಿ. ಭೂಸನೂರು ಮಠ.

(ಆ) ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ

(ಇ) ಕವಿ / ಲೇಖಕ : * ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯನವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ.

* ಬಸವಣ್ಣನವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ.

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು :

(ಅ) ಹಿನ್ನೆಲೆ : ವಚನ ಚಳುವಳಿ - ವಚನಕಾರರು

(ಆ) ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :

(1) ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯನವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ.

(2) ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ - ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸತ್ಕಾರ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ದೃಢವಾಗಿಸುವ ಬಗೆ.

(3) ಬಹಿರಂಗ ಶುದ್ಧಿಗಿಂತ ಅಂತರಂಗದ ಶುದ್ಧಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ - ನಡೆ ನುಡಿಗಳು ಒಂದಾಗಬೇಕು.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು :

(1) ಆಲಿಸುವುದು : ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ

(2) ಮಾತನಾಡುವುದು : ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ

(3) ಓದುವುದು : ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

(4) ಬರೆಯುವುದು : ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1. ಅಲಂಕಾರ - ಪ್ರಕಾರಗಳು

2. ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ - ಪ್ರಕಾರಗಳು

3. ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ - ಪ್ರಕಾರಗಳು - ದೃಷ್ಟಾಂತ ಮತ್ತು ಉಪಮಾ.

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಮೌಲ್ಯಗಳು : ದೃಢಭಕ್ತಿ, ದೃಢನಂಬಿಕೆ, ಕರುಣೆ, ಅಂತರಂಗಶುದ್ಧಿ, ನಡೆನುಡಿ ಶುದ್ಧತೆ.

(ಆ) ಸಂದೇಶಗಳು :

* ಮಾತು ಆಡಿದರೆ ಹೋಯಿತು; ಮುತ್ತು ಒಡೆದರೆ ಹೋಯಿತು.

* ಮಾತೇ ಮುತ್ತು; ಮಾತೇ ಮೃತ್ಯು.

* ನಂಬಿಕೆಯೇ ದೇವರು.

* ಬಹಿರಂಗ ಶುದ್ಧಿಗಿಂತ ಅಂತರಂಗದ ಶುದ್ಧಿ ಮೇಲು.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ :

1. ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳು

2. ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು :

1. ಕರ್ನಾಟಕದ ಭೂಪಟ

2. ವಚನಕಾರರ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಚಿತ್ರಗಳು

8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

1. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಚನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.

2. ವಚನಕಾರರ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ

3. ವಚನಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಸುವುದು.

4. ವಚನಗಳ ಭಾವಾರ್ಥ ಬರೆಯುವುದು.

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 5.

ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ

ಡಾ. ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಪಾಠದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಪದ್ಯ 5. ಸಂಕಲ್ಪ ಗೀತೆ

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಆಕರಗ್ರಂಥ : 'ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು' ಕವನ ಸಂಕಲನ

(ಆ) ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ಭಾವಗೀತೆ (ಕವನ)

(ಇ) ಕವಿ / ಲೇಖಕ : ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ.

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು :

(ಅ) ಸುತ್ತಲು ಕವಿದ ಕತ್ತಲೆ, ಹೊಯ್ಯಾಟದ ಬದುಕು, ಕಲುಷಿತ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಬರಡಾದ ಪ್ರದೇಶ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ

(ಆ) ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದವರಿಗೆ, ದ್ವೇಷ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ, ಮತಭೇದಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಭಯ ಸಂಶಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು :

(1) ಆಲಿಸುವುದು : ಭಾವಗೀತೆಯನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

(2) ಮಾತನಾಡುವುದು : ಭಾವಗೀತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

(3) ಓದುವುದು : ಭಾವಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

(4) ಬರೆಯುವುದು : ಭಾವಗೀತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1. ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು - ಧಾತು - ಧಾತು ಪ್ರಕಾರಗಳು - ವಿದ್ಯರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು

2. ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

(ಅ) ಮೌಲ್ಯಗಳು : ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ, ಸಹಕಾರ, ಏಕತೆ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಪ್ರೀತಿ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಭಾವೈಕ್ಯ.

(ಆ) ಸಂದೇಶಗಳು :

* ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಜ ಧರ್ಮ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

* ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳಿವೆ.

* ಪ್ರಗತಿಗೆ ಮಾರಕವಾದ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕೆಡಬೇಕು.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ :

1. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು

2. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕವಿಗಳ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು :

1. ಜಿ. .ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಭಾವಚಿತ್ರ.

2. 'ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು' ಕೃತಿ

3. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಕೃತಿಗಳು

4. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಕೃತಿಗಳ ಪಟ

8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

1. ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಓದು ಹಾಗೂ ಗಾಯನ.

2. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ.

3. ಭಾವಗೀತೆಯ ಭಾವಾರ್ಥ ರಚನೆ.

4. ಭಾವಗೀತೆಗಳ ರಚನೆ.

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 6.

ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂದೆ ನೀನು

ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ

ಪಾಠ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಪದ್ಯ 6 'ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂದೆ ನೀನು'

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಆಕರ ಗ್ರಂಥ : ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ವಿರಚಿತ 'ಕರ್ನಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ'

ಆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಷಟ್ಪದಿ ಕಾವ್ಯ.

ಇ. ಕವಿ/ಲೇಖಕ : ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ.

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು :

ಅ. ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು :

1. ಮಹಾಭಾರತ ಕಾವ್ಯದ ಪರಿಚಯ

2. ಮಹಾಭಾರತದ ಪಾತ್ರಗಳ ಪರಿಚಯ

3. ಪೂರ್ವಕಥೆಯ ಪರಿಚಯ

ಆ. ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :

1. ಸಂಧಾನ ವಿಫಲವಾದಾಗ ಕೃಷ್ಣನು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯ.

2. ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಕರ್ಣನ ಜನ್ಮರಹಸ್ಯ ಸ್ಫೋಟ - ಕೃಷ್ಣ ಕರ್ಣನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಆಮಿಷ.

3. ಕರ್ಣನ ಮನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ತಳಮಳ - ಕರ್ಣನ ನಿರ್ಧಾರ.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು:

1. ಆಲಿಸುವುದು : ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

2. ಮಾತನಾಡುವುದು : ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

3. ಓದುವುದು : ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

4. ಬರೆಯುವುದು : ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1. ಮಾತ್ರಾ ಗಣ, ಲಘು ಗುರುಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

2. ಷಟ್ಪದಿ - ಷಟ್ಪದಿ ಪ್ರಕಾರಗಳು - ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ

3. ಅಲಂಕಾರ - ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಮೌಲ್ಯಗಳು : ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ, ಕೃತಜ್ಞತೆ, ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆ, ಸ್ನೇಹಪರತೆ, ಶೌರ್ಯ, ಉದಾತ್ತತೆ.

ಆ. ಸಂದೇಶಗಳು :

* ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

* ಯಾರು ಏನೇ ಆಮಿಷಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿದರೂ ತಾನು ನಂಬಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕು.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ :

1. ಕರ್ನಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ - ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

2. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಶಬ್ದಕೋಶ - ತ.ಸು. ಶ್ಯಾಮರಾವ್

3. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ - ಅ.ರಾ. ಮಿತ್ರ

4. ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು

5. ವಚನ ಭಾರತ - ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು :

1. ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸನ ಭಾವಚಿತ್ರ

2. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಭೂಪಟ

3. ಮಹಾಭಾರತದ ವೀಡಿಯೋ

4. 'ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂದೆ ನೀನು' ಪದ್ಯದ ಗಮಕ ವಾಚನ - ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಮುದ್ರಿಕೆ.

8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

1. ಪದ್ಯದ ಭಾವಾರ್ಥದ ರಚನೆ

2. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ನಾಟಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.

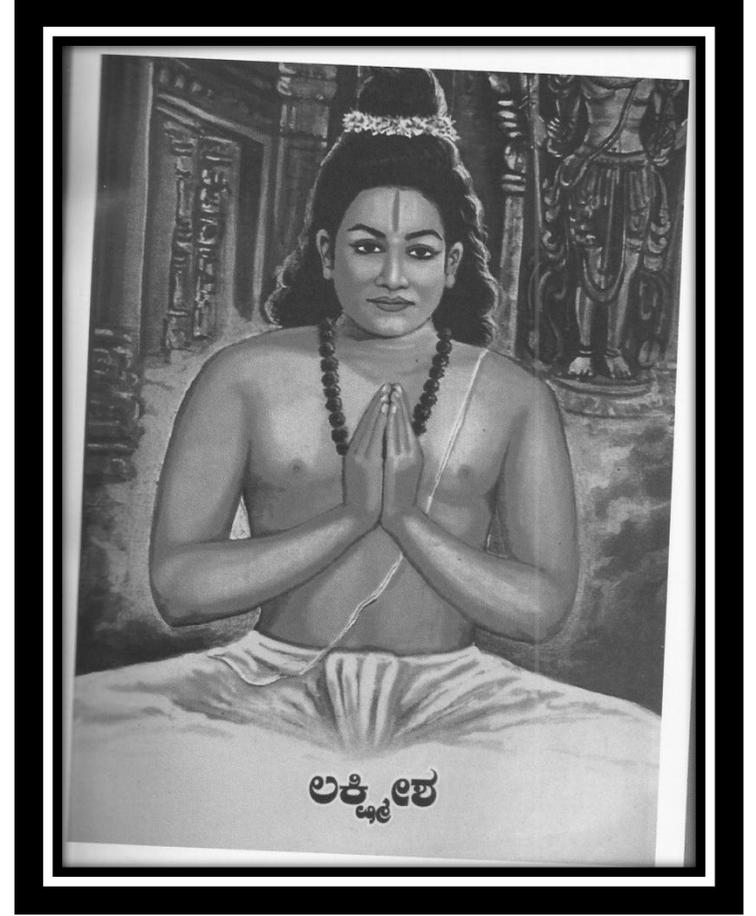
3. ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರಹಾಕಿ, ಗಣವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು

4. ಷಟ್ಪದಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ - ಷಟ್ಪದಿಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು - ಪ್ರತಿ ಷಟ್ಪದಿಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸುವುದು.

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 7.

ವೀರಲವ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ

ಪಾಠ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಪದ್ಯ 7. ವೀರಲವ
2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :
  - ಅ. ಆಕರ ಗ್ರಂಥ : ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ 'ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ' ಕೃತಿ.
  - ಆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಷಟ್ಪದಿ ಕಾವ್ಯ
  - ಇ. ಕವಿ/ಲೇಖಕ : ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ
3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು :
  - ಅ. ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು :
    1. ರಾಮಾಯಣ ಕಾವ್ಯದ ಪರಿಚಯ
    2. ರಾಮಾಯಣ ಪಾತ್ರಗಳ ಪರಿಚಯ
    3. ಪೂರ್ವಕಥೆಯ ಪರಿಚಯ
  - ಆ. ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :
    1. ಶ್ರೀರಾಮ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗದ ಕುದುರೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಆಶ್ರಮದ ಪ್ರವೇಶ.
    2. ಲವನಿಂದ ಕುದುರೆಯ ವೀಕ್ಷಣೆ - ಕುದುರೆಯ ಹಣೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿ ಲಿಖಿತದ ಪಠಣ.
    3. ಲವನಿಂದ ಕುದುರೆಯ ಬಂಧನ - ಮುನಿಕುಮಾರರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಭಯ - ಲವನ ಉತ್ತರ.
4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :
  - ಅ. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು:
    1. ಆಲಿಸುವುದು : ನಡುಗನ್ನಡ ಷಟ್ಪದಿಕಾವ್ಯವನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
    2. ಮಾತನಾಡುವುದು : ನಡುಗನ್ನಡ ಷಟ್ಪದಿಕಾವ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.
    3. ಓದುವುದು : ನಡುಗನ್ನಡ ಷಟ್ಪದಿಕಾವ್ಯವನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
    4. ಬರೆಯುವುದು : ನಡುಗನ್ನಡ ಷಟ್ಪದಿಕಾವ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.
  - (ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
  - (ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1. ಷಟ್ಪದಿ - ಷಟ್ಪದಿ ಪ್ರಕಾರಗಳು - ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿ
2. ಅಲಂಕಾರ - ಶ್ಲೇಷಾಲಂಕಾರ
3. ರಗಳೆ - ಪ್ರಕಾರಗಳು
5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :
  - ಅ. ಮೌಲ್ಯಗಳು : ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ, ಶೌರ್ಯ, ಸಾಹಸ, ಧೈರ್ಯ, ಛಲ, ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯ
  - ಆ. ಸಂದೇಶಗಳು :
    - * ಮೂರ್ತಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಕೀರ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು.
    - * ಬೆಳೆಯುವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ
6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ :
  1. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ - ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ
  2. ವಚನ ರಾಮಾಯಣ
  3. ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು
7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು :
  1. ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಚಿತ್ರ
  2. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಭೂಪಟ
  3. ರಾಮಾಯಣದ ವೀಡಿಯೋ
  4. 'ವೀರಲವ' ಪದ್ಯದ ಗಮಕ ವಾಚನ - ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆ.
8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :
  1. ಪದ್ಯದ ಭಾವಾರ್ಥದ ರಚನೆ
  2. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ನಾಟಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.
  3. ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರಹಾಕಿ, ಗಣವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು
  4. ಷಟ್ಪದಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ - ಷಟ್ಪದಿಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು - ಪ್ರತಿ ಷಟ್ಪದಿಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ. ವಿವರಿಸುವುದು.

ಪದ್ಯ ಪಾಠ 8.

ಸಾಧ್ಯಕತೆ

ದುರ್ಗಪ್ಪ ಸರಸ್ವತಿ

ಇಂದುಮತಿ ಲಮಾಣಿ

ಪಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

1. ಪಾಠದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಪದ್ಯ 8. ಸಾರ್ಥಕತೆ

2. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಆಕರ ಗ್ರಂಥ : 1. ಕವಯಿತ್ರಿ ದು. ಸರಸ್ವತಿ ಅವರ 'ಹೆಣೆದರೆ ಜೇಡನಂತೆ' ಕವನ ಸಂಕಲನ.

2. ಕವಯಿತ್ರಿ ಇಂದುಮತಿ ಲಮಾಣಿ ಅವರ 'ನನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಸತ್ಯಗಳು' ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು

ಆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ : ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಕವನಗಳು

ಇ. ಕವಿ/ಲೇಖಕ :

1. ಕವಯಿತ್ರಿ ದು. ಸರಸ್ವತಿ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ

2. ಕವಯಿತ್ರಿ ಇಂದುಮತಿ ಲಮಾಣಿ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪರಿಚಯ

3. ವಿಷಯಾಂಶಗಳು :

ಅ. ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಂಶಗಳು :

1. ಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮಗಳು.

2. ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ.

ಆ. ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :

1. ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದವನೆಂಬ ಮಾನವನ ಭ್ರಮೆ.

2. ಇತರರು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ನಡುವೆ ಮಾನವನು ಎಳೆದುಕೊಂಡ ಗಡಿರೇಖೆ - ಅದರ ಪರಿಣಾಮ.

3. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬಗೆ.

4. ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳು:

1. ಆಲಿಸುವುದು : ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕವನಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

2. ಮಾತನಾಡುವುದು : ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕವನಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

3. ಓದುವುದು : ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕವನಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

4. ಬರೆಯುವುದು : ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕವನಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಆ) ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು :- ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ :- ಪಠ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

(ಈ) ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :-

1. ಅಲಂಕಾರ - ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸಾಲಂಕಾರ.

5. ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳು :

ಅ. ಮೌಲ್ಯಗಳು : ಸಮಾನತೆ, ಸಹೋದರತೆ, ಅಹಿಂಸೆ, ಭಾವೈಕ್ಯ, ವಿಶ್ವಭ್ರಾತೃತ್ವ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆ, ತ್ಯಾಗ.

ಆ. ಸಂದೇಶಗಳು :

* ಯುದ್ಧದಿಂದ ಸರ್ವನಾಶ ಖಂಡಿತ.

* ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಪರಮಧರ್ಮ.

* ಸಮಾಜಮುಖಿಯಾಗಿ ಬದುಕುವುದು.

6. ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ :

1. 'ಹೆಣೆದರೆ ಜೇಡನಂತೆ' - ದು. ಸರಸ್ವತಿ.

2. 'ನನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಸತ್ಯಗಳು - ಇಂದುಮತಿ ಲಮಾಣಿ

3. ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು

4. ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ

7. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು :

1. ದು. ಸರಸ್ವತಿ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ

2. ಇಂದುಮತಿ ಲಮಾಣಿ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ.

8. ಸೂಚಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

1. ಪದ್ಯದ ಭಾವಾರ್ಥದ ರಚನೆ

2. ಪದ್ಯವನ್ನು ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡಿಸುವುದು.